

Ο γάμος του Βλαδίμηρου με την πορφυρογέννητη Άννα (988)

Ο βυζαντινός αυτοκράτορας Βασίλειος Β' (976-1025) είχε περιέλθει το 987 σε πολιτικό αδιέξοδο. Η σοβαρή ήττα, την οποία, ένα χρόνο πριν, είχε υποστεί από τον Σαμουήλ της Βουλγαρίας είχε αναζωπυρώσει την επανάσταση του Βάρδα Φωκά στην Ανατολή, ο οποίος, έχοντας με το μέρος του το στρατό και την αριστοκρατία, είχε αυτοανακηρυχθεί σε αυτοκράτορα.

Κάτω από τις συνθήκες αυτές πραγματοποιήθηκε η αποστολή πρεσβείας από τον Βασίλειο στο Κίεβο με το αίτημα να σταλεί στρατιωτική βοήθεια από τους Ρώσους. Κατά τις διαπραγματεύσεις, που έγιναν τον Σεπτέμβριο του 987, συμφωνήθηκε να ενισχυθεί ο Βασίλειος με ρωσικά στρατιωτικά τμήματα, καθώς και να του παρασχεθεί βοήθεια από τον Βλαδίμηρο στις επιχειρήσεις κατά της Κριμαίας, όπου πιθανώς ο αποστάτης Βάρδας διέθετε συμμάχους. Ο Βλαδίμηρος θα έπαιρνε ως αντάλλαγμα το χέρι της αδελφής του αυτοκράτορα, της πορφυρογέννητης "Άννας" υπό την προϋπόθεση βέβαια, ότι ο ίδιος και ο λαός του θα ασπάζονταν τη χριστιανική θρησκεία.

Η άμεση συνέπεια των διαπραγματεύσεων ήταν να αποστείλει ο Βλαδίμηρος στον αυτοκράτορα ένα σώμα από 6000 Βαραγγούς - Σκανδιναβούς, τους οποίους, λίγα χρόνια νωρίτερα, είχε ο ίδιος καλέσει στη Ρωσία, για να τον βοηθήσουν να κερδίσει το θρόνο του Κιέβου και του είχαν γίνει εν τω μεταξύ ενοχλητικοί. Με την αποφασιστική βοήθεια του σώματος αυτού, αναδείχθηκε ο Βασίλειος νικητής κατά την αναμέτρησή του με τον Βάρδα Φωκά (το θέρος του 988), ενώ η συμμετοχή των Ρώσων συνέβαλε στην κατάληψη της Χερσώνας στην Κριμαία από τους Βυζαντινούς.

Εν τω μεταξύ, πιθανότατα στις 6 Ιανουαρίου του έτους 988, βαπτίστηκε ο Βλαδίμηρος στο Κίεβο, ενώ, την άνοιξη του ίδιου έτους, ακολούθησε η βάπτιση του λαού του Κιέβου στο ποταμό Δνείπερο και, το καλοκαίρι, ο γάμος του ρώσου ηγεμόνα με την Άννα.

Ο γάμος με μια πορφυρογέννητη βυζαντινή πριγκίπισσα σήμαινε για τον Βλαδίμηρο μια χωρίς προηγούμενο αναβάθμιση του κύρους του, επειδή, μέχρι τότε, κανένας ξένος ηγεμόνας δεν είχε καταφέρει να αποσπάσει από τους Βυζαντινούς μια πορφυρογέννητη, μια πριγκίπισσα, δηλαδή γεννημένη, ως κόρη του κυβερνώντος αυτοκράτορα, στην «πορφύρα», το ιδιαίτερο διαμέρισμα του αυτοκρατορικού παλατιού. Η σπουδαιότητα του γεγονότος αυτού γίνεται εμφανέστερη, αν θυμηθεί κανείς τις επικρίσεις που απευθύνει ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Ζ' στον προκάτοχο του Ρωμανό Λακαπηνό (920-944), επειδή έδωσε μια συγγενή του ως σύζυγο του βούλγαρου ηγεμόνα Πέτρου. Οι Βυζαντινοί, τηρώντας μέχρι τότε την παράδοση, δεν είχαν ανταποκριθεί ούτε και στον Όθωνα Α' το αίτημα, του ηγέτη της δυτικής αυτοκρατορίας, να νυμφευθεί ο γιος και διάδοχος του Όθων Β' μια πορφυρογέννητη και του απέστειλαν, όπως είναι γνωστό, μιαν απλή συγγενή του αυτοκράτορα, τη Θεοφανώ (972). Γίνεται λοιπόν κατανοητός ο λόγος για τον οποίο δέχθηκε αμέσως ο Βλαδίμηρος την προσφορά του αυτοκράτορα Βασιλείου, μια παραχώρηση απέναντι σε έναν «βάρβαρο», στην οποία, για πρώτη φορά, προβαίνει η αυτοκρατορία.

Γιάννα Μαλιγκούδη, Ιστορία της Ρωσίας, τόμος Α', σελ. 62-63.